

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM PRO MŠ

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Nové Veselí, příspěvková organizace

Adresa: Na Výsluní 286, 592 14 Nové Veselí

Ředitelka školy: Mgr. Blanka Kratochvílová

Zástupce ředitele MŠ: Alena Svatoňová

Zpracovala: Mgr. Blanka Kratochvílová

Program nabývá účinnosti dne 1. 9. 2026

1. Úvod

Preventivní působení v mateřské škole je přirozenou součástí každodenní výchovně-vzdělávací práce. Je zaměřeno především na podporu zdravého tělesného, psychického a sociálního vývoje dítěte, vytváření bezpečného prostředí, rozvoj pozitivních vztahů mezi dětmi a osvojování základních pravidel společenského soužití.

Vzhledem k věku dětí probíhá prevence zejména formou hry, rozhovoru, pohádek, dramatizace, modelových situací, společných aktivit a praktického nácviku vhodného chování. Důraz je kladen na včasné rozpoznání problémů a spolupráci mezi mateřskou školou, zákonnými zástupci a dalšími odbornými institucemi.

2. Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem zpravidla ve věku od 3 do 6 let, případně dětem s odkladem povinné školní docházky.

Škola usiluje o vytvoření bezpečného, vstřícného a podnětného prostředí, ve kterém se děti učí vzájemnému respektu, spolupráci, ohleduplnosti a samostatnosti.

Pedagogičtí pracovníci průběžně sledují vztahy mezi dětmi, jejich začleňování do kolektivu, změny v chování a další skutečnosti, které by mohly signalizovat obtíže dítěte nebo narušení bezpečného prostředí třídy.

3. Hlavní cíle preventivního programu

Hlavním cílem programu je předcházet vzniku rizikového chování a vytvářet podmínky pro zdravý osobnostní a sociální vývoj dětí.

Díličními cíli jsou zejména:

- podporovat pozitivní vztahy mezi dětmi,
- rozvíjet schopnost spolupráce, tolerance a vzájemné pomoci,
- učit děti respektovat dohodnutá pravidla,

- podporovat zdravé sebevědomí a sebedůvěru,
- učit děti přiměřeným způsobem řešit konfliktní situace,
- předcházet agresivitě, ubližování, vylučování dítěte z kolektivu a dalším projevům nevhodného chování,
- rozvíjet schopnost rozpoznat a pojmenovat vlastní emoce,
- učit děti odmítnout chování, které je jim nepříjemné,
- vytvářet základy zdravého životního stylu,
- vést děti k ochraně vlastního zdraví a bezpečnosti,
- vést děti k bezpečnému chování v dopravě a při pohybu mimo mateřskou školu,
- přiměřeně věku seznamovat děti se zásadami bezpečného používání digitálních technologií,
- posilovat spolupráci mateřské školy a rodiny.

4. Oblasti preventivního působení

4. 1. Zdravý životní styl

Dětem jsou přiměřenou formou vysvětlovány zásady zdravého životního stylu.

Mateřská škola podporuje:

- pravidelný denní režim,
- pravidelný pohyb,
- pobyt venku,
- správné hygienické návyky,
- zdravé stravovací návyky,
- dostatečný pitný režim,
- přiměřený odpočinek,
- péči o vlastní zdraví.

4. 2. Vztahy mezi dětmi

Mateřská škola podporuje vytváření pozitivního klimatu ve třídách. Děti jsou vedeny k tomu, aby:

- respektovaly ostatní,
- dokázaly se střídat a dělit,
- požádaly o pomoc,
- dokázaly pomoc nabídnout,
- respektovaly odlišnosti druhých,
- řešily drobné konflikty bez násilí,
- nepoužívaly ponižující nebo urážlivé výrazy,
- dokázaly se omluvit a přijmout omluvu.

Pedagogové věnují zvýšenou pozornost dětem, které mají obtíže se začleněním do kolektivu.

4. 3. Emoční a sociální rozvoj

Děti jsou vedeny k tomu, aby dokázaly:

- rozpoznat základní emoce,
- pojmenovat své pocity,
- sdělit, co jim vadí nebo je trápí,
- přiměřeně zvládat neúspěch,
- přijímat běžné hranice a pravidla,
- požádat dospělého o pomoc.

Pedagogové využívají rozhovory, komunitní kruhy, příběhy, pohádky a modelové situace.

4. 4. Prevence agrese, ubližování a šikany

Děti jsou vedeny k rozpoznání přijatelného a nepřijatelného chování. Učí se, že fyzické nebo psychické ubližování není běžným způsobem řešení konfliktu.

Pedagogičtí pracovníci průběžně sledují vztahy mezi dětmi a reagují zejména na:

- opakované fyzické napadání,
- zesměšňování,
- vyhrožování,
- záměrné vylučování dítěte ze skupiny,
- ničení osobních věcí,
- dlouhodobé konflikty mezi dětmi.

Při výskytu závažnějšího problému škola postupuje individuálně ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a případně s odbornými pracovišti.

4. 5. Osobní bezpečí dítěte

Děti jsou přiměřeně věku seznamovány se zásadami ochrany vlastní bezpečnosti.

Učí se zejména:

- nepřijímat bez svolení rodičů nabídky od cizích osob,
- neodcházet s cizí osobou,
- umět přivolat pomoc,
- znát své jméno a příjmení,
- vědět, na koho se obrátit při problému,
- říci „ne“, pokud je jim určité chování nepřijemné,
- sdělit důvěryhodnému dospělému situaci, ve které se necítí bezpečně.

4. 6. Bezpečné chování

Děti jsou průběžně seznamovány s pravidly bezpečného chování:

- ve třídě,
- na školní zahradě,
- při vycházkách,
- při sportovních aktivitách,
- při výletech a kulturních akcích,
- v silničním provozu.

Děti jsou vedeny k respektování pokynů pedagogických pracovníků.

4. 7. Bezpečné chování v silničním provozu

V rámci vzdělávacích aktivit jsou děti seznamovány zejména:

- se zásadami bezpečného přecházení vozovky,
- se základními dopravními značkami,
- s bezpečným chováním chodce,
- s používáním ochranných prvků,
- s bezpečností při jízdě na kole nebo koloběžce.

4.8. Digitální technologie

Vzhledem k rostoucímu kontaktu dětí s digitálními technologiemi škola přiměřeně věku podporuje vytváření zdravých návyků.

Děti jsou vedeny zejména k tomu, že digitální zařízení nemají nahrazovat pohyb, pobyt venku, mezilidské vztahy a běžnou hru.

V rámci spolupráce se zákonnými zástupci může být věnována pozornost také přiměřené době strávené před obrazovkou a bezpečnému používání digitálních zařízení.

5. Formy a metody preventivní práce

Preventivní činnosti jsou začleňovány především do běžného vzdělávacího procesu.

Využívány jsou zejména:

- komunitní a ranní kruhy,
- spontánní a řízené hry,

- dramatizace,
- modelové situace,
- pohádky a příběhy,
- rozhovory s dětmi,
- výtvarné a pracovní činnosti,
- pohybové aktivity,
- projektové dny,
- tematické vzdělávací bloky,
- výlety a vycházky,
- návštěvy institucí,
- besedy a ukázky práce policie, hasičů či dalších složek,
- individuální práce s dítětem.

6. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodinou je významnou součástí prevence.

Zákonní zástupci jsou informováni o důležitých skutečnostech týkajících se chování, vývoje a začlenění dítěte do kolektivu.

Spolupráce probíhá zejména formou:

- každodenní komunikace s rodiči,
- individuálních konzultací,
- informačních materiálů,
- společných akcí školy a rodiny.

Při vzniku závažnějšího problému jsou zákonní zástupci kontaktováni bez zbytečného odkladu.

7. Spolupráce s odbornými institucemi

Podle charakteru problému může mateřská škola spolupracovat zejména s:

- pedagogicko-psychologickou poradnou,
- speciálně pedagogickým centrem,
- orgánem sociálně-právní ochrany dětí,
- pediatrii a dalšími zdravotnickými pracovníky,
- Policií České republiky,
- Hasičským záchranným sborem,
- dalšími odbornými organizacemi a institucemi.

Spolupráce probíhá vždy s ohledem na nejlepší zájem dítěte a platné právní předpisy.

8. Postup při zjištění problému

Při výskytu rizikového nebo závažného chování pedagogický pracovník:

1. zajistí bezprostřední bezpečnost dítěte nebo ostatních dětí,
2. situaci přiměřeným způsobem vyhodnotí,
3. informuje vedení školy,
4. podle závažnosti situace informuje zákonné zástupce,

5. provede potřebný záznam,
6. v případě potřeby doporučí nebo zajistí spolupráci s odborným pracovištěm,
7. při podezření na ohrožení dítěte postupuje škola podle příslušných právních předpisů a interních postupů školy.

Pedagogové zachovávají důvěrnost informací a respektují soukromí dítěte a jeho rodiny.

9. Odpovědnost pedagogických pracovníků

Za realizaci preventivních aktivit odpovídají pedagogičtí pracovníci jednotlivých tříd ve spolupráci s vedením školy.

Pedagogové:

- sledují vztahy mezi dětmi,
- podporují pozitivní klima třídy,
- řeší vzniklé problémy bez zbytečného odkladu,
- spolupracují se zákonnými zástupci,
- sdílejí závažné skutečnosti s vedením školy,
- podle potřeby spolupracují s odbornými institucemi.

10. Vyhodnocení programu

Plnění preventivního programu je průběžně sledováno během školního roku. Na konci školního roku bude provedeno stručné vyhodnocení, které se zaměří zejména na:

- realizované preventivní aktivity,
- klima jednotlivých tříd,
- výskyt závažnějších problémů,
- spolupráci se zákonnými zástupci,
- spolupráci s odbornými institucemi,
- doporučení pro následující školní rok.

Výsledky vyhodnocení budou využity při plánování preventivních aktivit na další období.

11. Závěr

Preventivní působení mateřské školy je založeno především na vytváření bezpečného prostředí, kvalitních vztazích mezi dětmi a dospělými a včasném zachycení případných obtíží.

Cílem není pouze předcházet rizikovému chování, ale především rozvíjet u dětí sociální, emoční a osobnostní dovednosti, které jim umožní bezpečně zvládat běžné i náročnější životní situace.

V Novém Veselí dne: 28.8.2026

Schválila ředitelka školy: Mgr. Blanka Kratochvílová

Příloha: Plán preventivních aktivit na školní rok 2026/2027

Období	Aktivita	Zaměření
Září - říjen	Adaptační aktivity	Začlenění dětí, vztahy, bezpečí
	Tvoříme společně pravidla	Pravidla třídy, respekt, řešení konfliktů
Podzim	Bezpečné chování venku, Popálky	Úrazy, cizí osoby
Zima	Tematické příběhy, dramatizace	Pomoc druhým
Jaro	Dopravní výchova, dopravní hřiště	Bezpečný pohyb v silničním provozu
	návštěva Policie, HZS, ZZS	Osobní a požární bezpečnost
Léto	Pohybové a zdravotní aktivity	Zdravý životní styl
průběžně	Komunitní kruhy	Emoce, komunikace, vztahy
	Pohybové a zdravotní aktivity	
	Společné akce s rodinami	Dle aktuální nabídky